

JAKUB GUTERMAN
ur. 1935; Warszawa

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Relacja Jakuba Gutermana dotyczy losów jego i jego rodziców w czasie II wojny światowej oraz późniejszego życia w Izraelu.

Jakub Guterman zaczyna swą opowieść od wspomnienia krótkiego, ale szczęśliwego dzieciństwa spędzonego w przedwojennym Płocku. W dalszej części opowiada o płockim getcie, jego likwidacji, która zaczęła się 1 marca 1941 roku, wojennej tułaczce po miastach i wsiach oraz o ukrywaniu się na aryjskich papierach. Jak sam mówi, „z bólem serca” opisuje relacje polsko-żydowskie w czasie wojny oraz sytuacje w których on i jego rodzice bardziej bali się Polaków niż Niemców. Mimo to, zawsze znaleźli się ludzie o dobrym sercu, którzy im pomogli, tak jak pan Duda z Ostrowca, który przekazał im fałszywe dokumenty, czy siostry mariawitki z Warszawy, które dały pracę jego ojcu, a potem umieściły małego Jakuba u rodziny polskich chłopów na wsi pod Łowiczem.

Wspomnienia z czasów powojennych dotyczą powrotu do Płocka po wyzwoleniu, antysemitycznych komentarzy, które sprawiły, że Jakub z mamą i jej drugim mężem podjęli decyzję i wyjechali w 1950 roku do Izraela. Jakub Guterman opowiada o początkach życia na emigracji – trudnych warunkach mieszkaniowych dla nowo przybyłych emigrantów i gorącym klimacie. Dużo miejsca poświęca swojej rodzinie i dzieciom, opowiada o życiu w kibucu i swojej miłości do pięknej idei kibuca. Mówi również o swojej działalności w organizacji Szalom Achszaw (Pokój Teraz) oraz w Israeli Palestinian Bereaved Families for Reconciliation and Peace, która walczy o porozumienie i pokój między rodzinami Palestyńczyków i Izraelczyków, którzy w konflikcie stracili swoich najbliższych. Wspomina również książkę swojego ojca, Symchy Gutermana, którą ojciec pisał w czasie okupacji na cienkich, numerowanych skrawkach papieru i zakopywał jej części w butelkach w miejscach, gdzie się aktualnie ukrywali.

Relację kończy refleksja na temat dialogu polsko-żydowskiego i pozytywne przykłady coraz większego zainteresowania kulturą żydowską w Polsce.

Data i miejsce nagrania	2009-09-13, HaOgen
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Autor streszczenia	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"